

РЕШЕНИЕ

№ 4983

гр. София, 28.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Б СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Любомир Василев

Членове: Ваня Н. Иванова
Виктория Недева

при участието на секретаря Донка М. Шулева
като разгледа докладваното от Любомир Василев Въззивно гражданско дело
№ 20231100507632 по описа за 2023 година

Производството е по чл.258 – чл.273 ГПК /въззивно обжалване/ .

В. гр.д. №7632/2023 г по описа на СГС е образувано по въззивна жалба на Т. Д. В. ЕГН
***** от гр.София срещу решение №6277 от 22.04.2023 г постановено по гр.д.
№68803/2022 г на СРС , 77 състав , с което е отхвърлен иска на въззивника да се осъди
СДВР да му заплати на основание чл.181 ал.2 пр.1 ЗМВР сумата от 2000 лева левова
равностойност на неусвоен лимит за униформено облекло за периода 2019 г – 2022 г ; както
и въззивникът е осъден заплати на СДВР 100 лева разноски пред СРС .

Въззивникът излага доводи за неправилност на решението на СРС . Безспорно на ищеца не е
предоставено униформено облекло , но с това не отпада задължението на ответника за
неговата равностойност . Въззивникът е посещавал съответната служба на МВР , но му е
отговаряно , че униформено облекло няма . Въззивникът не е можел 4 години да ходи с едно
и също униформено облекло и е плащал с лични средства за облеклото си . Чл.181 ал.2
ЗМВР нарушава принципа на равенство между служителите на МВР , защото
„неуниформените служители“ имат право на левова равностойност на облекло , а
„униформените“ не могат да защитят правата си . Според § 83а ал.1 ЗМВР се дължи
равностойност на униформено облекло . Задължението на ответника да предостави
униформено облекло е срочно и трябва да се изплати обезщетение вместо изпълнение –
чл.79 ал.1 пр.2 ЗЗД .

Въззиваемата страна не е подала писмен отговор на въззивната жалба .

Въззивната жалба е допустима. Решението е връчено на въззивника на 09.05.2023 г и е обжалвано в срок на 17.05.2023 г .

Налице е правен интерес на въззивника за обжалване на решението на СРС.

След преценка на доводите в жалбата и доказателствата по делото, въззивният съд приема за установено следното от фактическа и правна страна :

За да отхвърли иска **СРС е приел** , че в доказателствена тежест на ищеца е да докаже : съществуване на служебно правоотношение с ответника в рамките на исковия период , по силата на което е работил като държавен служител полагащ труд с униформено облекло; че е заявил искане по съответния ред пред ответника за предоставяне на униформено облекло за календарните 2019 г. - 2022 г. и такова не му е предоставено.

Безспорно ищецът по служебно правоотношение е заемал за процесния период длъжността "старши полицаи" в 02 група на 01 сектор към отдел "Специализирани полицейски сили" при Столична дирекция на вътрешните работи, както и че поради естеството на работа е полагал труд в униформено облекло . Такова облекло няма данни да е получено от ищеца. Спори се по делото дали през процесния период на ищеца се е дължало заплащане на левова равностойност на вещеве доволствие - униформено облекло.

Според СРС предвид характера на изпълняваната длъжност, съобразно разпоредбата на чл.181 ал.2 ЗМВР на държавните служители се осигуряват работно и униформено облекло и друго вещеве имущество и снаряжение, а на неносещите униформа се изплаща ежегодно парична сума за облекло . Съгласно чл.181 ал.4 ЗМВР размерът на сумите и доволствията по, ал. 1 - 3 се определя ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи. Видно от представените по делото Заповед № 8121з-167/18.02.2019 г., Заповед №8121з-250/28.02.2020 г., Заповед № 8121з-129/02.02.2021 г. и Заповед № 8121з389/01.04.2022 г. на министъра на вътрешните работи, в периода 2019 г. - 2021 г. е определен лимит за униформено облекло за държавните служители, изпълняващи служебните си задължения в униформено облекло, в размер на 400 лева, респективно за 2022 г. същият възлиза в размер на 800 лв.

Според СРС от заключението на приетата ССЕ се установява, че за периода 2019-2022 г. на ищеца не е предоставено униформено облекло, и като съгласно представена на вещото лице служебна бележка № 5785р-9131/17.03.2023 г. от ДУССД към МВР , ищецът е с неусвоен полагащ се лимит от 2000 лв.

Според СРС в настоящия случай приложение намира Наредба №121з-1175 от 29.09.2015 г. за условията и реда за осигуряване на държавните служители в МВР на работно и униформено облекло, друго вещеве имущество и снаряжение и ежегодно парична сума за облекло на неносещите униформа държавни служители, издадена на основание чл. 181, ал. 5 ЗМВР. Чл.19 ал.2 от Наредбата предвижда , че при прекратяване на служебното правоотношение на държавен служител, изпълняващ служебните си задължения в униформено облекло, в случай че на служителя не е предоставено униформено облекло за предходната и текущата календарна година, на същия се изплащат стойностите на

униформеното облекло за предходната и пропорционално за текущата година след приспадане на усвоените суми от размера, определен със заповедта за текущата година по чл.181 ал.4 ЗМВР. Анализът на приложимата нормативна уредба налага извода, че не е налице законово уредено задължение на ответника, в случай че не е осигурил униформено облекло, да заплати паричната му равностойност в размер на лимита за такова за съответната година на тези служители, които изпълняват служебните си задължения в униформа, докато трае служебното им правоотношение. Правото на същите да бъдат компенсирани парично възниква след прекратяването му и то за предходната календарна година и пропорционално за текущата такава, а безспорен в случая е фактът, че служебното правоотношение на ищеца не е прекратено. В този смисъл липсва предвидено правно основание за изплащане на стойността на вещеве имуществено извън посочената хипотеза включително и за предходни периоди.

Според СРС на служителите, които изпълняват задълженията си в униформено облекло, се дължи материалното им осигуряване в натура, като посочените лимити имат за цел единствено да определят левовата равностойност на имуществото, което следва да им бъде предоставено, включително и с оглед горецитираната хипотеза при прекратяване на служебните им правоотношения. В тази връзка в т. 1.1. на процесните заповеди за периода 2020 г. - 2022 г., изрично е посочено за кои ръководни служители по ЗМВР лимитът за униформено облекло се предоставя като пари за облекло, какъвто извод по аргумент за противното не може да се изведе автоматично и спрямо останалите служители. Няма изрична разпоредба нито в настоящата, нито в отменената редакция на ЗМВР, както и в наредбите по прилагането му - съответно Наредба № 8121з-1010/16.12.2014 г. (отм.); и последващата Наредба № 8121 з - 10101/24.08.2015 г., които да регламентират изплащането на сумите съобразно лимита и в случаите, в които униформеното облекло не е осигурено на униформените служители за съответните години, както е предвидено за стойността на предпазната храна, осигурена на служителите на МВР като алтернативна възможност по смисъла на чл. 181 ал.1 ЗМВР. По аргумент за противното, щом не е изрично предвидено заместването на неполученото от униформения държавен служител вещеве доволствие с левовата му равностойност, то такава парична престация не му се дължи. Тълкуването в друг смисъл не съответства на логиката на закона, поради което и наведените в исковата молба на ищеца доводи се явяват необосновани. Аргумент в тази насока е и разпоредбата на § 83а от Преходни и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за министерство на вътрешните работи - ДВ бр. 58 от 2017 г., която гласи, че на държавните служители на Министерството на вътрешните работи към деня на влизането в сила на този закон, които са имали право на униформено облекло за 2011 г., 2012 г., 2013 г., 2014 г. или 2015 г. и за които такова не е осигурено, се изплаща левовата му равностойност в размер на лимита за съответната година, пропорционално на отработените месеци на длъжност за държавен служител, носещ униформа през календарната година, като се приспадат усвоените лимити за всяка една от изброените години. След изплащане на левовата равностойност не се предоставя униформено облекло за съответната година. Цитираният параграф предвижда метод за изплащане на паричния еквивалент на дължимото

униформено облекло вместо предоставянето му в натура относим към изрично посочен минал момент, без понастоящем подобна алтернативна възможност да е законодателно уредена.

Според СРС по делото няма ангажирани доказателства от ищеца , че ищецът е отправил искане до ответника за предоставяне на униформено облекло за процесния период, нито че такова му е било отказано . Според чл.8 ал.2 от Наредба № 8121з-1010/24.08.2015 г. за униформеното облекло и работното облекло за служебно ползване в Министерството на външните работи ежегодно до 30 април на календарната година дирекция "Управление на собствеността и социални дейности" (ДУССД) изпраща на структурите по чл. 37 ЗМВР бланки на лични вещи заявки за заявяване от служителите на вещеве имуществено за следващата календарна година, като съгласно чл.8 ал.1 униформеното облекло се получава лично от служителя срещу подпис във вещевата книжка. Вещото лице посочва, че не са били предоставени за проверка вещи заявки на ищеца за 2019 г. - 2022 г., нито информация по счетоводни данни за наличието на така заявеното униформено облекло за същия период. От друга страна, в заключението е отразено обстоятелството, че за процесния период в комплекс "Ведомствени магазини" е имало наличности от униформени облекла и обувки за задоволяване на потребностите на МВР.

Според СРС ищецът не е упражнил правото си да заяви , респективно да получи полагащото му се униформено облекло за процесния период, а ответникът няма правомощия служебно по собствена инициатива да предприема действия в този смисъл, поради което и последният не може да бъде ангажиран за липсата на грижа на ищеца за собствените му работи. За ответника не съществува нормативно задължение да заплати на ищеца парична сума в размер на левовата равностойност на неосигуреното и непредоставено униформено облекло за процесния период .

Решението на СРС е валидно , допустимо и правилно , като мотивите му се споделят и от настоящия съд . Уредбата на чл.181 ал.2 ЗМВР и на Наредба №8121з-1010 от 24.08.2015 г за униформеното облекло и работното облекло служебно ползване в МВР не предвиждат обща възможност на служителите носещи униформено облекло да се изплаща неговата парична равностойност . Това произтича от необходимостта облеклото на униформените служители да е стандартизирано – униформено , предвид и особените функции , които се изпълняват с него . Съответно , облеклото не се закупува от служителите на свободния пазар , а в чл.8 от Наредба №8121з-1010 от 24.08.2015 г е установен ред за заявка и за отпускане /предоставяне/ от самото учреждение . Подобно на безплатната предпазна храна по чл.285 КТ униформеното облекло **не съставлява пропуснат доход** като част от уговореното трудово възнаграждение, нито допълнително трудово възнаграждение, уговорено да заплаща в натура при условията на чл.269 ал.2 КТ /сравни с решение №254 от 02.08.2013 г по гр.д.№1086/12 г на ВКС , IV ГО и решение №216 от 09.06.2011 г по гр.д. № 718/2010 г. ГК , IV ГО на ВКС /. Служителят на МВР по правило не търпи имуществени вреди , включително и пропуснати ползи , от факта , че не му е предоставено своевременно униформено облекло .

Законосъобразно СРС е констатирал , че ищецът не е представил доказателства , че е заявил /поискал/ предоставяне на униформено облекло , но такова му е било отказано . Напротив , според ССЕ за процесния период в комплекс "Ведомствени магазини" е имало наличности от униформени облекла и обувки за задоволяване на потребностите на МВР. Не са представени и доказателства , че ищецът сам е заплащал униформеното си облекло – дрехи и обувки .

Неоснователен е доводът , че двете хипотези на чл.181 ал.2 ЗМВР нарушават принципа на равенство между служителите на МВР , защото „неуниформените служители“ имат право на левова равностойност на облекло , „униформените“ не могат да защитят правата си .

„Принцип на равенство“ би могло да има само между служители на МВР , които изпълняват едни и същи или сходни функции. Както се посочи униформата на служителите на МВР е особен тип облекло , което не се закупува от служителя , а му се предоставя от съответния орган на МВР . Без такова облекло ищецът не би могъл да изпълнява служебните си задължения , а безспорно ищецът е продължил да работи без забележка от страна на ответника .

Обратно , „неуниформените“ облекла могат да се закупят на свободния пазар и затова на неносещите униформа се изплаща ежегодно парична сума за облекло . Без значение е дали за неносещите униформа сумата за облекло има – косвено и най-вече в представите на униформените служители - характер на допълнителен доход . Законът предполага , че неуниформените служители ще използват предоставената им сума именно за облекло , а не за други цели . Следва да се отбележи , че липсата на униформа може да наложи дори по-високи разходи за подходящо за ходене на работа облекло . Носенето на униформа елиминира в голяма степен неписаните житейски изисквания за наличие на достатъчно ново и разнообразно облекло на служителя .

При наличните доказателства по никакъв начин не може да се изведе задължение на ответника да заплати на ищеца равностойност на униформено облекло , още по-малко на неусвоен лимит за униформено облекло. Уредените в ЗМВР и наредбите изключения в случай на прекратяване на служебното правоотношение не могат да се тълкуват разширително / макар да съдържат елементи на гратификация / . Нещо повече , те са аргумент в обратния смисъл – че равностойност не се дължи само поради факта на липса на предоставено работно облекло . Отделно , след като е изминал съответния период ищецът има правен интерес от предоставяне на униформено облекло за текущо ползване в натура , а не от натрупване на наличности от работно облекло респ.от натрупване на тяхната равностойност , каквато така или иначе не би получил .

Налага се изводът , че решението на СРС трябва да бъде потвърдено . С оглед изхода на делото в тежест на въззивника са разностите на въззиваемата страна – юрисконсултско възнаграждение от 50 лева .

По изложените съображения , СЪДЪТ

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №6277 от 22.04.2023 г постановено по гр.д.№68803/2022 г на СРС , 77 състав .

ОСЪЖДА Т. Д. В. ЕГН ***** от гр.София да заплати на СДВР сумата от 50 лева разноси пред СГС .

Решението не подлежи на обжалване .

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____